

Покальчук Олександр Костянтинович

Здобувач PhD кафедри смарт-економіки

Київський національний університет технологій та дизайну (м. Київ)

ІНТЕГРАЦІЯ МІЖНАРОДНИХ СТРАТЕГІЙ РОЗВИТКУ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

Інтеграція міжнародних стратегій розвитку страхових компаній в економіку України є надзвичайно важливою в умовах глобалізації, зростаючої відкритості ринків та необхідності підвищення стійкості національної фінансової системи (Морозова & Микитюк, 2023; Покальчук & Пузирьова, 2023). Її суть полягає у впровадженні в український страховий ринок передових практик, стандартів і підходів, які вже продемонстрували свою ефективність у світовій страховій індустрії, що охоплює як організаційно-управлінські моделі, так і інноваційні продукти, цифрові технології, моделі оцінки ризиків, методи андеррайтингу, перестраховування та клієнтоорієнтованого сервісу (Пузирьова & Покальчук, 2023; Мальований, Прокопчук & Улянич, (2020).

Інтеграція міжнародних стратегій зумовлена кількома ключовими чинниками. По-перше, страховий ринок України тривалий час розвивався фрагментарно, із значним відставанням у сфері цифровізації, прозорості та довіри з боку споживачів (Прокоф'єва, 2023; Пузирьова & Ковальська, 2012). По-друге, повномасштабна війна, що почалася у 2022 році, поставила перед страховим сектором нові виклики, зокрема – необхідність забезпечення фінансової підтримки бізнесу, адаптації до зростаючих ризиків, зокрема воєнного характеру, та розробки нових страхових продуктів (Пузирьова & Покальчук, 2024; Pokalchuk & Puzyrova, 2024). У цих умовах адаптація до європейських та світових стандартів стає не просто бажаною, а необхідною умовою відновлення і стійкого розвитку галузі.

Основні положення інтеграції міжнародних стратегій включають такі аспекти:

по-перше, це впровадження принципів Solvency II – європейської директиви, що регулює платоспроможність і управління ризиками страхових компаній, що дозволяє підвищити фінансову стійкість компаній, удосконалити систему

управління ризиками, а також забезпечити прозорість і довіру з боку клієнтів та регуляторів;

по-друге, важливу роль відіграє цифрова трансформація страхового бізнесу – використання big data, штучного інтелекту, мобільних додатків і платформ для покращення клієнтського досвіду та ефективності роботи компаній;

по-третє, значущим напрямом є розвиток перестраховування як інструменту мінімізації збитків і розподілу ризиків між глобальними страховими ринками;

по-четверте, інтеграція охоплює створення ефективного правового поля, гармонізованого з міжнародними нормами, що сприяє залученню іноземних інвесторів та партнерів до українського страхового ринку.

Інтеграція міжнародних стратегій розвитку страхових компаній в економіку України є важливим етапом модернізації національного ринку страхування та підвищення його конкурентоспроможності (Olshanska & Puzyrova, 2022; Єгоричева & Таранець, 2020). Враховуючи глобалізацію фінансових ринків і зміни в міжнародному регулюванні страхових послуг, цей процес вимагає комплексного підходу, який ґрунтується на низці принципів, що дозволяють ефективно адаптувати міжнародні стратегії до українських умов (Черняк & Клапків, 2018). До основних принципів інтеграції віднесено:

1. Принцип адаптації до національного законодавства та регулювання. Інтеграція міжнародних стратегій повинна відповідати вимогам українського законодавства та нормативно-правових актів, зокрема, Закону України «Про страхування», а також національним стандартам бухгалтерського обліку і фінансової звітності. При цьому важливо враховувати специфіку українського страхового ринку, зокрема його рівень розвитку, структуру попиту на страхові послуги та потреби споживачів. Інтеграція міжнародного досвіду має проходити через механізм гармонізації національних стандартів з міжнародними, зокрема через участь у міжнародних організаціях (наприклад, Міжнародна асоціація страховиків).

2. Принцип стратегічного партнерства. Одним із основних напрямів інтеграції є створення стратегічних партнерств з міжнародними страховими компаніями, що дозволяє адаптувати їхні стратегії до українських умов. Такі

партнерства забезпечують доступ до передових страхових продуктів, технологій і управлінських практик, а також сприяють підвищенню кваліфікації персоналу українських компаній, що також дозволяє полегшити процес виходу на міжнародні ринки, забезпечуючи доступ до глобальних фінансових ресурсів.

3. Принцип інноваційності. Враховуючи швидкі темпи розвитку нових страхових продуктів і технологій на міжнародному ринку, для українських компаній важливо впроваджувати інновації, зокрема в сфері цифрових технологій, аналітики великих даних, автоматизації процесів. Впровадження міжнародних інноваційних стратегій дозволяє не тільки підвищити ефективність бізнес-процесів, а й забезпечити конкурентоспроможність на внутрішньому ринку. Наприклад, застосування технологій штучного інтелекту та блокчейн-технологій в страхуванні може значно підвищити рівень безпеки та прозорості страхових операцій.

4. Принцип управління ризиками та фінансової стійкості. Для інтеграції міжнародних стратегій важливим є забезпечення фінансової стійкості страхових компаній, що включає вдосконалення системи управління ризиками, використання міжнародних стандартів оцінки та мінімізації ризиків, а також впровадження найкращих практик фінансового моніторингу. Страхові компанії повинні дотримуватись принципів достатності капіталу, диверсифікації портфелів, а також своєчасного реагування на зовнішні економічні та політичні зміни.

5. Принцип прозорості та відповідальності. Важливим аспектом інтеграції міжнародних стратегій є підвищення рівня прозорості в діяльності страхових компаній, що передбачає розкриття фінансової звітності, надання чіткої інформації про умови страхування, а також дотримання етичних стандартів у взаємовідносинах з клієнтами. Прозорість і підзвітність є необхідними умовами для залучення іноземних інвестицій та забезпечення довіри до страхових компаній з боку споживачів.

6. Принцип розвитку людського капіталу. Враховуючи важливість кваліфікації персоналу для успішної інтеграції міжнародних стратегій, компанії повинні зосередитися на розвитку професійних навичок своїх працівників.

Залучення міжнародних експертів, участь у міжнародних тренінгах і конференціях допоможуть підвищити рівень знань та компетенцій, сприятиме формуванню конкурентоспроможних кадрів у галузі страхування, що є ключовим для реалізації інноваційних стратегій.

7. Принцип сталого розвитку та соціальної відповідальності. Страхові компанії, які інтегрують міжнародні стратегії, повинні зважати на принципи сталого розвитку, що передбачають не лише економічну вигоду, а й соціальну та екологічну відповідальність. Врахування чинників екологічних, соціальних та корпоративних аспектів у стратегії компаній сприятиме зростанню їх іміджу та репутації серед споживачів (Віленчук, 2021; Супрун & Арієнчук, 2019).

Отже, інтеграція міжнародних стратегій розвитку страхових компаній в економіку України має на меті створення більш ефективного, конкурентоспроможного і стійкого страхового ринку, здатного реагувати на глобальні виклики та забезпечити високий рівень захисту для споживачів, що потребує гармонійного поєднання міжнародного досвіду з національними особливостями, і який дозволить ефективно реалізувати потенціал страхового сектору в Україні. Таким чином, інтеграція міжнародних стратегій розвитку страхових компаній в економіку України є не лише запорукою модернізації національного страхового сектору, а й важливою складовою загальної трансформації економіки на шляху до сталого розвитку, фінансової безпеки та успішної євроінтеграції.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Віленчук, О. М. (2021). Інноваційні стратегії управління діяльністю страхових компаній: міжнародний та національний контексти. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Економічні науки*, 41, 65-70. <https://doi.org/10.32999/ksu2307-8030/2021-41-12>.

2. Єгоричева, С. Б. & Таранець, Б. В. (2020). Інноваційний розвиток українського страхового ринку. *Вісник Університету банківської справи*, 3, 66-72. <https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/9419>.

3. Мальований, М. І., Прокопчук, О. Т. & Улянич, Ю. В. (2020). Інформаційні технології в інноваційній діяльності страхового ринку України. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва*, 96(2), 103-115. [10.31395/2415-8240-2020-96-2-103-115](https://doi.org/10.31395/2415-8240-2020-96-2-103-115).

4. Морозова, Л. С. & Микитюк, І. С. (2023). Цифрова трансформація

страхового ринку. *Інвестиції: практика та досвід*, 17, 49-53. DOI: [10.32702/2306-6814.2023.17.49](https://doi.org/10.32702/2306-6814.2023.17.49).

5. Покальчук, О. К. & Пузирьова, П. В. (2023). Інноваційний розвиток національного страхового ринку у фокусі стратегічних пріоритетів. *Інноватика в освіті, науці та бізнесі: виклики та можливості : матеріали IV Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених, м. Київ, 17 листопада 2023 року*, 208-213. <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/26783>.

6. Прокоф'єва, О. В. (2023). Сучасні тенденції інноваційного розвитку страхової та перестрахової діяльності. *Агросвіт*, 5-6, 86-93. DOI: [10.32702/2306-6792.2023.5-6.86](https://doi.org/10.32702/2306-6792.2023.5-6.86).

7. Пузирьова, П. В. & Ковальська, Ю. Г. (2012). Актуальні аспекти менеджменту організації страхового бізнесу. *Формування ринкових відносин в Україні*, 3 (130), 100-103. <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/16040>.

8. Пузирьова, П. В. & Покальчук, О. (2023). Інноваційні стратегії формування та розвитку конкурентоспроможної діяльності страхових компаній у сфері міжнародного та національного контексту. *Проблеми інтеграції освіти, науки та бізнесу в умовах глобалізації : тези доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 6 жовтня 2023 року / ред. О. В. Ольшанська*, 54-55. <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/25845>.

9. Пузирьова, П. В. & Покальчук, О. К. (2024). Роль страхових компаній як стратегічного партнера у розвитку недержавного пенсійного забезпечення. *Формування ринкових відносин в Україні*, 12 (283), 204-213. [10.5281/zenodo.15039512](https://doi.org/10.5281/zenodo.15039512).

10. Супрун, А. А. & Арієнчук, А. М. (2019). Інноваційна діяльність страхових компаній: можливості і ризики. *Причорноморські економічні студії*, 47(2), 53-57. DOI: <https://doi.org/10.32843/bses.47-44>.

11. Черняк, Я. Я. & Клапків, Л. М. (2018). Детермінанти розвитку інновацій у страховому бізнесі. *Інноваційна економіка*, 1-2, 182-188. <https://inneco.org/index.php/innecoua/article/view/249>

12. Olshanska, O. V., & Puzyrova, P. V. (2022). Financing innovative activities as a factor of ensuring financial and economic security of industrial enterprises in the conditions of continuous development. *Market Relations Development in Ukraine*, 11(246), 42-50. <https://doi.org/10.5281/zenodo.5909665>.

13. Pokalchuk, O. K. & Puzyrova, P. V. (2024). Theoretical foundations of formation of innovative strategies of insurance companies in Ukraine and peculiarities of its development under martial law. *Журнал стратегічних економічних досліджень*, 4 (21), 100-110. [10.30857/2786-5398.2024.4.9](https://doi.org/10.30857/2786-5398.2024.4.9).